

Jak pracovat s metodickou pomůckou

Cílem metodické pomůcky nebylo kopírovat požadavky vyplývající z ISA a dalších předpisů, ale pouze se odkazovat na předmětné odstavce. Z tohoto důvodu je při práci s metodickou pomůckou nutné mít k dispozici aktuální znění ISA a další předpisy.

V metodické pomůcce nelze nalézt přesný návod, jak by měl auditor v které konkrétní situaci postupovat či zodpovědět uvedenou otázku, neboť takový návod nelze nalézt ani v samotných ISA. Cílem metodické pomůcky bylo pomoci auditorům rychle se orientovat ve spleti různých materiálů, nastínit možnosti různých přístupů k řešení konkrétních problémů a hlavně zdůraznit princip, že samotné naplánování, způsob provedení a vyhodnocení důkazních prostředků plně závisí na auditorově vlastním úsudku. Pokud nějakému pojmu nebo otázce z příručky nebude konkrétní auditor okamžitě rozumět, nemusí to nutně znamenat nedokonalost metodické pomůcky, ale může indikovat oblast, která si zasluhuje pozornost při profesním vzdělávání tohoto auditora. I my jsme byli překvapeni, kolik informací, příkladů apod. již existuje a bylo zveřejněno (a to i ve srovnání s okolními zeměmi) v různých materiálech a článcích v českém jazyce, které jsou volně dostupné na webových stránkách KACR.

Samotná metodická pomůcka je rozdělena do dvou částí, respektive dokumentů, a to do textového (ve formátu dokumentu Word) a do tabulkového (ve formátu dokumentu Excel). Textový dokument je určen k aktivní práci auditora, tj. k vyhledávání témat, odkazů, kde jsou témata řešena, odkazů na příslušné části auditorských standardů apod. Tento dokument je základním východiskem. Tabulková část může sloužit auditorům jako kontrolní dotazník při vedení spisu v průběhu auditu nebo při kontrole úplnosti spisu při jeho uzavírání.

V obou částech metodické pomůcky naleznete následující sloupce:

Bod – sloupec je v obou částech metodické pomůcky a jedná se pouze o jednoznačnou identifikaci otázky.

Kontrolní otázka – sloupec je v obou částech metodické pomůcky a jedná se o otázku, na kterou by auditor měl po provedení auditu umět odpovědět včetně vysvětlení argumentů pro svou odpověď.

Odkaz na požadavek konkrétního předpisu – sloupec je v obou částech metodické pomůcky a informace v tomto sloupci by měla auditora nasměrovat na konkrétní ustanovení předpisů, které je povinen dodržovat.

Ano/NE/NA – sloupec je jen v tabulkové části metodické pomůcky a je to místo pro odpověď auditora na otázku v případě, že se metodickou pomůcku rozhodne využít při vedení nebo kontrole svého spisu. Metodická pomůcka je koncipována tak, že odpověď ANO znamená, že je vše v pořádku, odpověď NE indikuje problém k řešení a NA (není aplikováno) znamená, že daná otázka není relevantní pro danou zakázku, tj. otázka nemusí být zodpovězena.

Poznámka - sloupec je jen v tabulkové části metodické pomůcky a je to místo pro poznámky, zdůvodnění, komentáře, odkazy na jiné části spisu, poznamenání jmen osob, kdo řešil při auditu apod.

Upřesňující komentář - sloupec je jen v textové části metodické pomůcky a slouží k bližšímu vysvětlení otázky. Upřesňující komentář u hlavní otázky se zpravidla vztahuje ke všem souvisejícím podotázkám.

Vzorový formulář/Odkaz na příklad - sloupec je jen v textové části metodické pomůcky a má za cíl nasměrovat auditora k předpřipraveným formulářům, které jsou auditorům k dispozici v různých materiálech nebo k ukázkovým příkladům, jak může být daná problematika řešena. Odkaz na příklad u hlavní otázky se zpravidla vztahuje ke všem souvisejícím podotázkám.

Odkaz na články z časopisu Auditor - sloupec je jen v textové části metodické pomůcky a předkládá informace o článcích z časopisu Auditor, které se danou problematikou zabývaly. Odkaz na článek u hlavní otázky se zpravidla vztahuje ke všem souvisejícím podotázkám.

Rejstřík předpisů a dokumentů

Zkrácený název	Oficiální název	dostupnost na stránkách KAČR
Zákon o auditorech	Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Zákon a evropské předpisy
ISA	Mezinárodní předpisy v oblasti auditu vydávané Mezinárodní federací účetních (IFAC)	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Auditorské standardy
Zákon o účetnictví	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů	V sekci Předpisy a metodika/Účetní předpisy/Zákon a evropské předpisy
Příručka SME I	Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek, první díl - základní koncepty, IFAC 2010	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Metodická podpora
Příručka SME II	Příručka k uplatňování mezinárodních auditorských standardů při auditu malých a středních účetních jednotek, druhý díl - praktická část, IFAC 2011	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Metodická podpora
Příručka ISQC	Příručka k řízení kvality pro malé a střední auditorské praxe, IFAC 2011	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Metodická podpora

Materiál I26	Dokumentace auditu u menších účetních jednotek, Rada pro účetní výkaznictví (The Financial Reporting Council Limited - FRC) (2010)	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Metodická podpora/Metodické pomůcky a další materiály/Audit účetních závěrek
EK	Etický kodex	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Etika
ISQC 1	Mezinárodní standard pro řízení kvality ISQC 1 - Řízení kvality u společností provádějících auditu a prověrky účetních závěrek, ostatní ověřovací zakázky a související služby	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Auditorské standardy
Příručka KAČR 2006	Příručka pro provádění auditu, KAČR 2006	Již není na stránkách KAČR (bylo k dispozici auditorům v tištěné formě a na CD). Po zveřejnění Příručky pro provádění auditu 2012 byla stažena ze stránek KAČR.
Příručka KAČR	Příručka pro provádění auditu, KAČR 2012	V sekci Předpisy a metodika/Auditorské předpisy a kontrola kvality/Metodická podpora
Rámec	Mezinárodní rámec pro ověřovací zakázky	Pracuje se na uveřejnění na stránkách KAČR.

Seznam zkratek

SME	Small and Medium Enterprises - malé a střední účetní jednotky dle ISA (ne dle zákona o účetnictví)
SMP	Small and Medium Practices - malé a střední auditorské praxe, tj. individuální auditoři, malá či střední auditorské společnosti
TVS	Testy věcné správnosti
ÚJ	účetní jednotka
VKS	Vnitřní kontrolní systém
KZ	Konečný zůstatek
TK	Testy kontrol
PÚK	Provozní účinnost kontrol
NÚR	Národní účetní rada
IA	Interní audit/auditor

ZoU	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
ZoA	Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů